

Ristijärven työttömyyden kimppuun aiotaan käydä uusin konstein

PIRKKO KESKINEN

Kainuussa on alettu kartoittaa aikaisemmasta täysin poikkeavia työllistämisen keinoja. "Kaikki töihin" -hankkeen koekentäksi on tarjoutumassa Ristijärvi, jossa on noin sata työtöntä.

Kajaanilaisen Imagon Oy:n hallituksen puheenjohtajan **Arto Okkonen** johdolla toimiva laajapohjainen työryhmä selvittää parhaillaan, paljonko yhtä työtöntä kohden käytetään rahaa eri lähteistä. Okkonen sanoo, että rahanlähteitä on löytenyt yllättävän paljon, pitkästi toista kymmentä. "Saattaa olla päällekkäisyyksiä."

Kun eurot on saatu selvitettyä, työryhmässä aletaan pohdita, voisiko saman rahan käyttää toisin, esimerkiksi niin, ettei ke-

nellekään makseta kotiin, vaan raha olisi vastikkeellista. Työmahdollisuuksia kartoitetaan niin julkishallinnosta, kolmannella sektorilla kuin yrityksistäkin. Okkonen uskoo, että teke-

mätöntä työtä kyllä löytyy. Okkonen mukaan suurin työ on pitää työryhmän mielessä, että nyt etsitään jotain ihan kokonaan uutta ja ennen näkemätöntä. "Että ei mietitä, miten me entiset muutetaan vähän tai voitaisinko jollekin tukityöllistetylle saada jollakin toisella momentilla paremmat rahoitukset tai muuta vastaavaa. Vaan, kuten hallintomallissakin on, että rahat yhteen nipputaan ja paikallisesti mietitään, miten ne parhaiten käytetään."

Okkonen uskoo, että työryhmä saa esityksen toimintamalliksi valmiiksi kevään kuluessa.

Hevosharrastuksen hanke sai rahaa Pohjois Pohjanmaalle

STT

Hevosharrastusta halutaan lisätä Pohjois-Pohjanmaalla. Raahan koulutus kuntayhtymä on saanut rahoituksen Hevosharrastus kylien kehittäjäksi -hankkeeseen alkaneen vuoden loppuun saakka. Tavoitteena on myös hevosien liittyvän kulttuuriperinnön vaaliminen ja rannikkoseudun kylien vetovoiman lisääminen hevosharrastuksen

kautta.

Hankkeen kärkenä toimii Pohjois-Pohjanmaan Hevosurheilukeskus Ruukin maaseutuoppilaitoksen yhteydessä, mutta tapahtumia hajautetaan koko rannikkoseudulle.

Rahoittajana on pääosin Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus kansallisin ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston avulla.

Hankkeen kokonaisrahoitus on 245 000 euroa.

YHDISTYKSET

Kainuun metsänomistajien liiton hallituksen puheenjohtajaksi valittiin järjestäytymiskokouksessa Timo Virkkunen Vaalasta, varapuheenjohtajaksi valittiin Heikki Moilanen Suomussalmelta ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Heikki Rahko. Kainuun metsänomistajien liiton toiminnan tavoitteena on toimia yhdessä kainuulaisten

metsänhoitoyhdistysten kanssa, että yksityisten metsänomistajien metsistään saama hyöty on mahdollisimman suuri. Suuria tehtäväkokoelmia ovat puukaupan kysynnän ja tarjonnan tasapaino sekä metsänomistajien tavoitteiden saaminen mahdollisimman hyvin mukaan päätöksentekoon. (KS)

Kajaanille lupa menestystä, kulttuurista vientituote

Tulevaisuusguru Mika Mannermaa opasti maakunnan päättäjiä

LEENA KYMÄLÄINEN

"Alue tarvitsee veturin. Kajaanille on annettava lupa menestystä", opasti tulevaisuuden tutkija **Mika Mannermaa** Kainuun tulevaisuusseminaarissa eilen.

Väestöennusteitä hän tarjosi työvälineiksi, mutta ei siinä mielessä, että energiaa kannattaisi hukata käyrien väkisin kääntämiseen, vieläpä ilmeisen turhaan. "Ei missään ole määrätty, mikä on oikea määrä ihmisiä alueella. Eikä mikään laki sano, että asukasluvun pitäisi kasvaa. Pitää etsiä optimaalista väkimäärää."

Ikääntymisen kukaan ei välttämättä ole ongelma. Ihmisten elinikä on pidentynyt nopeasti, ja vanhuksilla on myös rahaa. "Hyvinvointiklusteri voi olla vaikka kuinka iso".

Mannermaa haluaa, että päättäjät eivät näe hyvinvointia, kulttuuria ja koulutusta vain kuluerinä. "Ne voivat olla tulevaisuudessa jopa sellaisia tuotteita, joita viedään. Kuinka moni tietää, että Nightwish on syntynyt Kiteellä", hän heitti.

Mannermaa ehdotti, että Kainuun maakuntakokeilusta tehtäisiin menestystarina ja vientiasia, kokeilusta luotaisiin modernimpi versio, jossa hyödynnettäisiin tehokkaammin yhteiskunnan virtuaalisia mahdollisuuksia. Siis vaikka kaikki ympärillä muuttuisi, yya-sopimus pysyy, ajateltiin vielä parikymmentä vuotta sitten. Mannermaa kutsuu tällaista ilmiötä yhteiskunnalliseksi "tässä se nyt on" -asetelmaksi. Sellainen on vaarallinen.

Yya-sopimuksesta helikopteriperspektiiviin

Ajattelaanpa esimerkiksi yya-sopimusta. Sen piti olla kiveen kirjoitettu kahden kansakunnan raukkauten tunnustus, pysyvä ja muuttumaton suhde.

Toinen varottava asia on paradigmasokeus. Siitä on kysymys esimerkiksi silloin, kun hirttiporukan jäsenet alkavat kaikki ajatella sisäpiiriläisittäin. Tai

Tulevaisuutta arvioimalla parannetaan nykypäivän päätöksentekoa, tiivistä Mika Mannermaa.

kun Kelvin väitti aikoinaan, ettei ilmaa raskaampi kone voi lentää.

Trendiuskokaan ei oikein auta, sillä trendit peittävät. Historia ei koskaan toista itseään aivan samanlaisena. Myös se, mitä Mannermaa kutsuu "kulttuuriseksi ylimielisyydeksi" sokeut-

taa. Esimerkiksi Nokialla on vaarana ruveta puolustamaan olemassa olevaa asemaansa. Innovatiivisuus loppahtaa.

Sitten on vielä kaksi vastakaistiin suuntaa vetävää porukkaa: yli-innokkaat ja uuden vähätelijät.

Viime mainituista ei Manner-

maan mukaan ole ikinä pulaa. "Komiteamietinnöt eivät ole koskaan tuottaneet innovaatioita". Ohjeeksi tutkija antoi pyrkimisen tilanteisiin, joissa asioita voisi tarkastella ikään kuin ulkopuolelta, helikopteriperspektiivistä tai lapsen perspektiivistä. Se auttaa näkemään uu-

della tavalla.

Mutta mitä tulevaisuuden tutkimus oikeastaan on? "Nykyhetken tutkimista tulevaisuuden arvioinnin näkökulmasta. Tulevaisuuden arviointi johtaa siihen, että parannetaan nykyhetken päätöksentekoa", Mannermaa tiivistää.

Tavian kitkerät hyvästit yllättivät

LEENA KYMÄLÄINEN

Kainuun tulevaisuusseminaarissa sai kohduttavan alun, kun **Esiko Tavia**, yksi maakuntajohtajaksi hakeneista, ilmestyi auditorion oviaukkoon ja lähetti kitkerät terveisiä maakunnan päättäjille. "Minä en osallistu tähän seminaariin.

Te valitsette omasta keskudestanne maakuntajohtajan. Minä jatkan Simossa. Siitä olen vähän katkera, että jälleen paljastui sellainen keskustalainainen pelin poliittikka, mutta hyvää jatkoa", Tavia lausui ja paiskasi oven kiinni.

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja **Timo Korhonen**, jonka

oli juuri pitänyt avata seminaari, ei häikälynyt. "Avaussanat ilmeisesti tulivat jo lausutuiksi. Tavia oli yksi hakijoista ja hän jäi paperien, kokemuksensa ja haastattelujen perusteella kauas kärjestä."

Kainuun maakuntahallitus oli juuri ennen seminaarin alkua pitänyt kokouksensa, jossa se oli

valinnut kaksi ehdokasta maakuntavaltuuston jatkoehdokaslistaan vielä samaksi illaksi. He olivat TE-keskuksen johtaja **Alpo Jokelainen** ja pääsihteerin, sosiaalija ja terveysjohtaja **Hannu Leskinen**.

Tavia kuuli päätöksestä Korhoselta juuri ennen seminaarin alkua.

Maakuntajohtajaehdokkaiden haastattelutilaisuuden mielipidekyselyn arvonnassa voittivat:

Anita Sinisalo
Karhunpolku 18 B, Kajaani

Marianne Teittinen
Korpikuja 21 A 5, Kajaani

Marja-Liisa Rautiainen
Lamminkatu 68, Kajaani

Onneksi olkoon voittajille ja kiitos kaikille läsnäolijoille!

KANSSASI **KAINUUN SANOMAT**

Kiitos huomiosta

Sydämellinen kiitos

kaikille Teille, jotka muistitte minua merkkipäivänäni.

Aino Matero

Sydämelliset kiitokset

kaikille muistamisesta syntymäpäivänäni.

Korkkonen Niina

Huotari pelastaisi Kainuun Kajaanin seutua vahvistamalla

PIRKKO KESKINEN

Kansanedustaja **Anne Huotarin** (vas.) mielestä Kajaanin seudun vahvistamiseksi on harkittava kuntaliitoksia. Hänen vaihtoehtojaan ovat Kajaanin ja Sotkamon liitos tai "solidaarinen" malli, jossa mukana ovat myös Paltamo, Vuolijoki ja Ristijärvi.

Kajaanin ja Sotkamon liitoksesta syntyvä kaupunki voi Huotarin puolesta olla nimeltään vaikka Vuokatti, jos niin halutaan. "Se on positiivinen brandi."

Hän ei näe järkeä siinä, että kunnat nyt kilpailevat keskenään veronmaksajista. Hän perustelee ehdotustaan myös loh-

duttomilla työssäkäyntilastoilla. Kehys-Kainuun koko väestöstä vain 28 prosenttia on työssä käyviä. Tässä tilanteessa tarvitaan vahva maakuntakeskus. Hallintokokeilun rahoitus on paljolti kiinni juuri siitä. "Vain Kajaanin seudun vahvistaminen voi pelastaa koko Kainuun", Huotari painottaa.

Hän vaatii kuntia ylipäättään vakavasti miettimään rooliaan. "Onko kunnan tehtävä pitää yllä imagoaan, rajojaan ja hallintonsa, vaikka se olisi vuosia elänyt syömävelalla?"

"Halutaanko joutua valtakunnalliseen julkisuuteen karkiloina, valtion holhokseen joutuneina kriisikuntina?"

Huotari tiivistäisi tekeillä ole-

van maakuntaohjelman kahteen liuskaan ja velvoittaisi jokaisen päättäjän sisäistämään sen niin, että osaa sen unissaankin. Hän muistuttaa, että strategioita, ohjelmia ja arviointiraportteja Kainuussa on vinot pinot. Eri asia on, kuinka sitoutuneita niihin ollaan ja mitataanko niissä yleensä oikeita asioita.

Yhtä uutta selvitystäkin Huotari kaipaa: Mitä on saatu aikaiseksi sillä vastinrahoinen noin 200 miljoonalla eurolla, joilla Kainuussa on pyritetty EU-ohjelmia.

Hän kaipasi maakuntahallinnon seminaaripuheessaan konkreettisia tekoja ja rohkeutta uudistamiseen. Pitää olla skenaariorioita, strategioita ja tavoittei-

den asettamista, mutta niiden pohjalta pitää myös asettaa selvät askelmerkit, joiden mukaan edetään.

Kainuun malli antaa Huotarin mukaan todelliset mahdollisuudet muutoksen tekemiseen itse.

Esimerkistä käy työllisyyspolitiikka, johon saatavan noin 20 miljoonan euron käyttöä ohjaa ministeriön asemesta maakunta itse. Mikään ei pakota pysymään entisissä käytännöissä. Kainuulla on mahdollisuus jopa lakimuutosesityksiin.

Menestystekijöitä sinisillä lapuilla

Huotari nostaisi uuden Kai-

nuun konsulteiksi maakunnan menestyviä ja pistäisi pystyyn kunnollisen viestintäohjelman. Hän ihmettelee, miksei kokonaa uudentyypistä maakuntajohtajan virkaa ja sen haettavana olemista syötetty ja saatu valtakunnan uutisiin.

Eppu Normaalia lainaten hän miettii, että me osamme "pitää ikävää", mutta osammeko hivellä itsetuntoamme etsimällä asioita, jotka ovat hyvin. Jotta se selviäisi, hän jakoi seminaarivälillä siniset laput. Jokaisen piti kirjoittaa lapulleen kolme hyvää asiaa Kainuusta. Pussiin kertyi kuin kertyikin kymmenittäin muitakin vahvuuksia kuin itsestään selvät luonto ja selkeät vuodenaajat.

Valmiin Hirsihuvilan esittely Vuokatin laskettelukeskuksessa (Ilkanmäentie 13) keskiviikkona 19.1. klo 12.00–18.00

Opastus Vuokatinrinteiden risteyksestä

www.kontio.fi

Kontiotuote Oy, Puh. 08-8200 111

Tule tutustumaan upeasti varusteltuun Ruhtinatarhuvilaan.

www.vuokatinaletefi

HIRSITALOT JA -HUVILAT

Eero Jussila

Kasarminkatu 10, 87100 Kajaani

Puh. (08) 629 007

GSM 0400 283 379

Itä-Suomen maakunnat etsivät yhdessä menestyksen eväitä

ICT, matkailu ja Venäjän läheisyys tarjoavat nousun mahdollisuuksia

PIRKKO KESKINEN

Itä-Suomen maakuntien parhaat nousumahdollisuudet ovat tieto- ja viestintätekniikan (ICT) ja matkailun kehittämiseksi, arvioi kehittämisjohtaja **Pentti Malinen** Kajaanin yliopistokeskuksesta. Niiden kehittämisen kelkkaan itäsuomalaiset maakunnat – Kainuu mukaan lukien – eivät ole riittävästi päässeet. Itä-Suomen suurista tulevaisuudenkysymyksistä selvittävään työryhmään kuuluva Malinen sanoo.

Hän patistaa Kainuun uutta maakuntavaltuustoa nopeisiin toimiin tilanteen korjaamiseksi. Myös hyvinvointipalveluissa on Malisen mukaan Itä-Suomelle

kasvun mahdollisuuksia.

Työryhmässä on pidetty myös Venäjä-yhteistyötä yhtenä keuhkeimmista Itä-Suomen tulevaisuuden tekijöistä.

Sen rakentamisen kanssa olisi Malisen mukaan syytä pitää kiirettä. Itä-Suomi -työryhmä esittää mm. kaksoiskaupunkien kehittämistä tuomaan maantieteellistä läheisyyttä ja logistista tehokkuutta kahden megamarkkinan, EU:n ja Venäjän, välille.

Yhteistyön edistämiseksi ja turvaamiseksi Malinen nostaisi venäjän kielen ihan toisenlaisen aseman kuin sillä nyt on itäsuomalaisissa kouluissa. "Ruotsi voitaisiin korvata venäjän kielellä."

Itä-Suomen suuria tulevaisuuden kysymyksiä pohtiva työryhmä asetettiin vuoden 2003 lopulla. Sen tavoitteena on hakea sellaisia makrohankkeita ja toimintamalleja, joilla merkittävästi voitaisiin vauhdittaa itäisen Suomen kehitystä suhteessa maan muihin osiin.

Joensuun yliopiston rehtorin **Perftu Vartiainen** johtamassa työryhmässä on edustajia viidestä maakunnasta, Kainuun lisäksi mukana ovat Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo ja Pohjois-Savo. Kainuusta työryhmään kuuluvat Malisen lisäksi ulkomaankauppa- ja kehitysministeri **Paula Lehtomäki** ja yrittäjä **Timo Leppänen**.

Malisen mukaan työryhmä on

törmännyt siihen tosiasiaan, että maakuntia yhdistäviä positiivisia asioita on yllättävän vähän. Ei ole esimerkiksi sellaista kaupunkia, joka itsestään selvästi nousisi tai edes haluttaisiin nostaa itäsuomalaiseksi keskuksiksi.

Yhteisiä vihollisia sen sijaan riittää väestökehityksestä ja heikosta kuntataloudesta yritystoiminnan vaikeuksiin.

Työryhmä on jäsennellyt maakuntien menestystekijät kolmeen perusteeseen, joita pyritään vahvistamaan. Ne ovat kansainvälisesti kilpailukykyinen elinkeinoelämä ja innovaatiojärjestelmä, elinympäristön vetovoima ja hyvinvointiyhteiskunnan uudistumiskyky.